

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 784/1996 pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare

În temeiul art. 6 lit. a) și în aplicarea prevederilor art. 19 și 20 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările ulterioare,

Guvernul României hotărăște:

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 784/1996 pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 23 septembrie 1996, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În titlul și în cuprinsul hotărârii, precum și în cuprinsul normelor metodologice cuvintele *produse alimentare* se înlocuiesc cu cuvântul *alimente*.

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Nerespectarea prevederilor prezentei hotărâri reprezintă încălcarea art. 19 și 20 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, și constituie contravenție potrivit art. 46 lit. c), sancționându-se conform art. 47 coroborat cu art. 50 din aceeași ordonanță.“

3. Articolul 3 se abrogă.

4. Articolul 6 se abrogă.

5. După articolul 6 se introduce articolul 6¹ cu următorul cuprins:

„Art. 6¹. — Etichetarea nutrițională a alimentelor va fi reglementată printr-un act normativ elaborat de Ministerul Sănătății.

În cadrul reglementărilor privind alimentele, elaborate de Ministerul Agriculturii și Alimentației, se pot include prevederi suplimentare referitoare la etichetarea acestora.“

Art. II. — Anexa cuprinzând Normele metodologice privind etichetarea produselor alimentare se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Prezentele norme metodologice reglementează modul de etichetare a alimentelor destinate consumatorului final, precum și restaurantelor, spitalelor, cantinelor și altor unități de alimentație colectivă.

Dispozițiile prezentelor norme metodologice se aplică și anumitor aspecte referitoare la publicitatea alimentelor.“

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — În sensul prezentelor norme metodologice termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) *etichetă* — orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conține elemente de identificare a produsului și care însoțește produsul sau este aderent la ambalajul acestuia;

b) *aliment nepreambalat* — aliment vrac care nu este supus operațiunii de preambalare și care, pentru vânzare, este măsurat sau cântărit în prezența consumatorului;

c) *lot* — un ansamblu de unități de producție sau de vânzare dintr-un aliment fabricat, prelucrat sau ambalat în condiții identice;

d) *data durabilității minimale* — limită de timp stabilită de producător, în care alimentul își menține caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare.“

3. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — Informațiile înscrise pe etichetă nu trebuie să inducă în eroare consumatorii la achiziționarea produselor, în privința:

a) caracteristicilor alimentului, a naturii, identității, proprietăților, compoziției, cantității, durabilității, originii sau provenienței, metodelor de fabricație sau de producție;

b) atribuirii de efecte sau proprietăți pe care produsele nu le posedă;

c) sugerării că alimentul are caracteristici speciale, atunci când în realitate toate produsele similare au astfel de caracteristici.

Etichetarea nu trebuie să atribuie proprietăți medicale alimentelor sau să facă referiri la astfel de proprietăți; sunt exceptate de la această interdicție apele minerale medicinale, destinate bolnavilor cu anumite afecțiuni, precum și orice aliment testat și avizat ca având proprietăți medicale.

Interdicțiile sau restricțiile prevăzute la alineatele precedente se aplică, de asemenea:

a) la prezentarea alimentelor, în special în ceea ce privește forma, aspectul sau ambalarea acestora, materialul

de ambalare utilizat, felul cum sunt aranjate, precum și mediul în care produsele sunt expuse;

b) la publicitatea produselor.“

4. După articolul 5 se introduce articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„Art. 5¹. — Înscrisurile de pe etichetă nu trebuie să prezinte modificări — ștersături, înlocuiri sau adăugări —, care pot induce în eroare consumatorul. Se interzice reetichetarea alimentelor.“

5. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Etichetele alimentelor preambalate trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu:

1. denumirea produsului;

2. numele și adresa producătorului, ale ambalatorului sau ale distribuitorului. În cazul produselor din import se vor înscrie numele și adresa importatorului sau ale distribuitorului înregistrat în România;

3. data durabilității minime/termenul de valabilitate;

4. cantitatea netă;

5. condițiile de depozitare și de folosire, atunci când acestea necesită indicații speciale;

6. locul de origine sau de proveniență a produsului, dacă omiterea acestuia ar fi de natură să creeze confuzii în gândirea consumatorilor;

7. concentrația alcoolică pentru băuturile la care aceasta este mai mare de 1,2 %;

8. lista cuprinzând ingredientele folosite;

9. cantitatea din anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, conform art. 23¹;

10. instrucțiuni de utilizare, atunci când lipsa acestora poate determina o utilizare necorespunzătoare a produselor.

Mențiunile suplimentare de etichetare, pe grupe de produse, sunt prevăzute în anexa nr. 1a) la prezentele norme metodologice.“

6. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Pentru alimentele preambalate mențiunile prevăzute la art. 6 se înscriu pe ambalaj sau pe o etichetă legată de acesta.

Mențiunile prevăzute la art. 6 pot fi înscrise numai pe documentele de însoțire, atunci când alimentele preambalate sunt:

— comercializate într-o formă intermediară celei de vânzare către consumatorul final și care nu fac obiectul vânzării către unitățile de alimentație colectivă;

— destinate aprovizionării unităților de alimentație colectivă unde sunt supuse unor procese de prelucrare.

În cazul produselor prevăzute la alin. 2, pe ambalajul exterior în care acestea sunt prezentate spre comercializare se înscriu elementele prevăzute la art. 6 pct. 1, 2 și 3 și, după caz, cele de la art. 13 alin. 5.

La ambalajele din sticlă destinate reutilizării, care sunt marcate într-un mod ce nu permite ștergerea, precum și la ambalajele sau recipientele care nu au nici una dintre fețe mai mare de 10 cm² eticheta poate conține doar elementele prevăzute la art. 6 pct. 1, 3 și 4.

Mențiunile prevăzute la art. 6 pct. 1, 3, 4 și 7 se înscriu în același câmp vizual; sunt exceptate de la această prevedere ambalajele sau recipientele care nu au nici una dintre fețe mai mare de 10 cm².“

7. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Denumirea produsului trebuie să corespundă naturii, genului, speciei, sortului sau proprietăților alimentului ori materiilor prime utilizate în fabricație. Această denumire este însoțită de informații descriptive și, dacă este necesar, de informații referitoare la utilizare, suficient de clare pentru a permite cumpărătorului să cunoască natura produsului și să îl deosebească de alte produse cu care ar putea fi confundat.

Denumirea produsului trebuie să includă sau să fie însoțită de informații privind starea fizică a acestuia ori tratamentele specifice la care a fost supus, ca de exemplu: transformare în pulbere, refrigerare, congelare, afumare, concentrare, dacă omiterea unor astfel de informații ar putea crea confuzii în rândul consumatorilor.

Marca de fabrică, marca comercială sau denumirile fan-teziste nu pot înlocui denumirea produsului.

Utilizarea de termeni, precum: «mod», «tip», «gen», împreună cu denumirea specifică, este interzisă.

Produsele care au fost tratate cu radiații ionizante trebuie să poarte inscripționarea: «Tratat prin ionizare» sau «Tratat cu radiații ionizante».

Produsele la care, pentru conservare, se utilizează un gaz avizat sanitar se marchează cu indicația «Ambalat în atmosferă protectoare».

8. Titlul secțiunii a III-a va avea următorul cuprins:

„**Cantitatea netă**“

9. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Înscrierea cantității nete se face în unități de volum, pentru produsele lichide, și în unități de masă, pentru celelalte produse, utilizându-se, după caz, litrul, centilitrul, mililitrul sau kilogramul, gramul.

Prevederile privind indicarea cantității nete se aplică și în cazul în care, prin reglementări specifice, se impune indicarea cantității nominale, minime sau medii.“

10. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Indicarea cantității nete nu este obligatorie pentru:

a) alimentele vândute cu bucata, la care numărarea se poate face cu ușurință din exteriorul produsului; în caz contrar, se indică numărul pe etichetă;

b) produsele care pot înregistra pierderi de volum sau de masă și care sunt vândute la număr sau cântărite în prezența cumpărătorului;

c) produsele a căror cantitate netă este mai mică de 5 grame sau de 5 mililitri; această prevedere nu se aplică condimentelor și plantelor aromatice.“

11. Alineatul al doilea al articolului 11 va avea următorul cuprins:

„Prin *mediu lichid* se înțelege: apă, soluții apoase de săruri, saramură, soluții apoase de acizi alimentari, oțet, soluții apoase de zahăr sau înlocuitori, sucuri de fructe sau de legume, în cazul fructelor și legumelor din conserve.“

12. Articolul 12 va avea următorul cuprins:

„Art. 12. — În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe produse de același fel și în aceeași cantitate, ambalate individual, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete conținute de un ambalaj individual și a numărului total al acestora.

Aceste mențiuni nu sunt obligatorii atunci când numărul total de ambalaje individuale poate fi numărat cu ușurință din exterior și atunci când cel puțin o indicație privind cantitatea netă individuală poate fi citită clar din exteriorul produsului.

În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe produse ambalate individual, care nu sunt considerate unități de vânzare, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete totale.“

13. Titlul secțiunii a IV-a va avea următorul conținut:

„Data durabilității minimale/termen de valabilitate, condiții de păstrare, de conservare și de folosire“

14. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — Pe eticheta sau pe ambalajul produselor se înscrie de către producător data durabilității minimale, respectiv data până la care acestea își păstrează caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare.

Data se compune din indicarea clară a zilei, lunii și anului, într-o formă cronologică necodificată.

Data va fi precedată de mențiunea:

— «A se consuma de preferință înainte de...», dacă se indică ziua, luna și anul; sau

— «A se consuma de preferință până la sfârșitul...», dacă se indică luna și anul sau numai anul.

În cazul alimentelor:

— a căror durabilitate este mai mică de 3 luni, este suficient să se indice ziua și luna;

— a căror durabilitate este mai mare de 3 luni, dar mai mică de 18 luni, este suficient să se indice luna și anul;

— a căror durabilitate este mai mare de 18 luni, este suficient să se indice anul.

Mențiunile sunt completate, după caz, cu indicarea condițiilor de păstrare și de conservare.

Pentru produsele care au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca după un timp scurt să prezinte un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului se înscrie de către producător termenul de valabilitate precedat de mențiunea «expiră la data de...», indicându-se, în ordine, ziua și luna sau ziua, luna și anul.

Mențiunile sunt urmate de indicarea condițiilor de păstrare și conservare.

Mențiunile prevăzute la alin. 1 și 5 sunt însoțite fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau pe ambalaj.“

15. Articolul 14 se abrogă.

16. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„Art. 16. — Se exceptează de la indicarea datei durabilității minimale produsele menționate în anexa nr. 1b) la prezentele norme metodologice.“

17. Titlul secțiunii a V-a va avea următorul cuprins:

„Indicarea lotului“

18. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — Alimentele nu pot fi comercializate, dacă nu sunt însoțite de o indicație care să permită identificarea lotului din care fac parte, de exemplu: seria lotului, data fabricației, data îmbutelierii sau a culegerii recoltei.

Indicarea lotului nu este obligatorie pentru următoarele alimente sau în următoarele condiții:

a) produsele agricole care sunt vândute sau livrate de la producător la unități de depozitare temporară, condiționare sau ambalare, dirijate către organizații de producători sau achiziționate în vederea introducerii imediate într-un sistem de pregătire operațională sau de transformare;

b) atunci când, la locurile de vânzare, alimentele sunt ambalate la cererea consumatorului sau preambalate în vederea vânzării imediate;

c) pentru ambalajele a căror față mare are o suprafață mai mică de 10 cm²;

d) înghețata preambalată; în acest caz, indicarea lotului de fabricație se face pe ambalajul colectiv ce conține înghețata preambalată;

e) atunci când data durabilității minimale sau termenul de valabilitate este indicat prin menționarea clară și necodificată cel puțin a zilei și a lunii, în această ordine.

Răspunderea în ceea ce privește indicarea lotului revine producătorului.

Indicarea lotului este precedată de litera L, cu excepția cazurilor în care aceasta se distinge cu claritate față de alte indicații de pe etichetă.

În cazul alimentelor preambalate, indicarea lotului, conform alineatului precedent, se face pe ambalaj sau pe eticheta atașată de acesta; în cazul alimentelor nepreambalate, această indicație apare pe ambalajul de

transport sau pe container ori, în lipsa acestora, pe documentele comerciale însoțitoare.“

19. Partea introductivă a articolului 18 va avea următorul cuprins:

„În sensul prezentelor norme metodologice, nu sunt considerate *ingrediente* următoarele:“

20. Articolul 18 se completează cu alineatul 2 cu următorul cuprins:

„Atunci când un ingredient al unui aliment este constituit din mai multe ingrediente, acestea sunt considerate ingrediente ale alimentului respectiv.“

21. Articolul 19 se abrogă.

22. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — Toate ingredientele trebuie să figureze pe ambalajele sau pe etichetele alimentelor preambalate, în ordinea descrescătoare a importanței lor cantitative, determinată în momentul introducerii în fabricație. Vitaminele și mineralele adăugate în produse se menționează în lista cuprinzând ingredientele.

În cazul amestecurilor de fructe sau de legume, în care nici una dintre acestea nu predomină cantitativ într-un mod semnificativ, ingredientele se listează însoțite de expresia «În proporție variabilă».

Prevederile alineatului precedent se aplică și în cazul mixturilor de condimente sau de plante aromatice.“

23. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Art. 23. — Ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prevăzute în anexa nr. 1d) la prezentele norme metodologice se înscriu în listă cu denumirea categoriei, urmată de numele specific sau de codul numeric CE.

În cazul unui ingredient care aparține mai multor categorii se indică numai aceea corespunzătoare funcției sale principale în cadrul alimentului respectiv.

Ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prezentate în anexa nr. 1e) la prezentele norme metodologice și sunt constituite ale unui alt aliment pot fi indicate numai prin denumirea categoriei respective.

Atunci când un ingredient conține gluten, denumirile «amidon», respectiv «amidon modificat», prevăzute în anexele nr. 1e) și 1d) la prezentele norme metodologice, se completează prin indicarea originii acestuia.

Indicarea aromelor se face prin menționarea termenului «aromă»/«arome» sau a unei denumiri specifice ori printr-o descriere a acestora.

Termenul «aromă naturală» sau altă expresie cu semnificație echivalentă nu poate fi utilizată decât pentru aromele a căror componentă de aromatizare conține substanțe sau preparate aromatizante, obținute prin prelucrarea fizică, enzimatică sau microbiologică a materiilor prime de origine vegetală sau animală, neprelucrate sau care au fost

supuse unor procese de prelucrare tradiționale, inclusiv uscare, prăjire și fermentație.“

24. După articolul 23 se introduce articolul 23¹ care va avea următorul cuprins:

„Art. 23¹. — Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, determinată la momentul introducerii acestora în fabricație, exprimată în procente, se declară în următoarele situații:

— când ingredientul sau categoria de ingrediente respective apare în denumirea sub care alimentul este vândut;

— când ingredientul sau categoria de ingrediente respective este accentuată la etichetare prin cuvinte, desene sau grafice;

— când ingredientul sau categoria de ingrediente respective conferă caracteristici specifice alimentului și îl diferențiază de alte produse cu care ar putea fi confundat datorită denumirii sau aspectului.

Aceste dispoziții nu se aplică:

a) ingredientelor sau categoriilor de ingrediente:

— a căror cantitate netă se înscrie pe etichetă, în conformitate cu art. 11;

— ale căror cantități sunt deja stabilite pentru a fi înscrise pe etichete, prin reglementări specifice;

— care sunt utilizate în cantități mici, în scop de aromatizare;

— în cazul în care, deși numele acestora apare în denumirea produsului, prin cantitățile utilizate nu imprimă caracteristici specifice care să îl diferențieze de alte produse similare și care să influențeze alegerea consumatorului;

b) atunci când prin reglementări specifice se stabilește în mod precis cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, fără a impune indicarea acesteia pe etichetă;

c) în situațiile prevăzute la art. 20 alin. 2 și 3.

Prevederile primului alineat, prima și a doua liniuță, nu se aplică în cazul mențiunilor referitoare la adaosul de vitamine și de minerale, atunci când acestea se supun etichetării nutriționale.

Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente se înscrie în imediata vecinătate a denumirii produsului sau în listă, în continuarea denumirii ingredientului sau a categoriei de ingrediente.

În cazul alimentelor care au pierdut din umiditate ca urmare a unor tratamente termice sau a altor tipuri de tratamente la care au fost supuse, cantitatea indicată a unui ingredient sau a categoriei de ingrediente, exprimată în procente, se raportează la produsul finit.

Atunci când cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente depășește 100%, exprimarea procentuală se înlocuiește cu cea a cantității

ingredientului/ingredientelor utilizate la obținerea a 100 g de produs finit.

Cantitatea ingredientelor volatile se indică în procente, corespunzător cantității din produsul finit.

Cantitatea de ingrediente, utilizată în formă concentrată sau deshidratată și reconstituită pe parcursul procesului de fabricație, se indică în procente, corespunzător cantității dinaintea concentrării sau deshidratării.

În cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, cantitatea de ingrediente se indică, în procente, corespunzător cantității din produsul reconstituit.

Prevederile acestui articol nu exclud aplicarea reglementărilor referitoare la etichetarea nutrițională.“

25. **Articolul 25 va avea următorul cuprins:**

„Art. 25. — Un ingredient compus se poate înscrie în lista cuprinzând ingredientele cu denumirea proprie sub care figurează în normele sanitare în vigoare, urmată de enumerarea propriilor ingrediente.

Această enumerare nu este obligatorie:

— în cazul în care ingredientul compus reprezintă mai puțin de 25% din produsul finit; această prevedere nu se aplică în cazul aditivilor;

— în cazul în care ingredientul compus este un aliment și face parte din categoria ingredientelor cuprinse în anexa nr. 1c) la prezentele norme metodologice.“

26. **Articolul 27 se completează cu alineatul 2 cu următorul cuprins:**

„În cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, ingredientele pot fi listate în ordinea proporțiilor din produsul reconstituit, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de o mențiune, precum: «Ingrediente ale produsului reconstituit».“

27. **Articolul 29 se completează cu alineatul 2 cu următorul cuprins:**

„Toleranțele pozitive și negative, exprimate în valoare absolută, permise la indicarea concentrației alcoolice, raportată în procente de volum, vor fi următoarele:

1. a) bere cu concentrația alcoolică ce nu depășește 5,5%

b) băuturi obținute din struguri și incluse în subcapitolul 2207.20.00 din Tariful vamal de import al României 0,5% vol.

2. a) bere cu concentrația alcoolică ce depășește 5,5 %

b) băuturi obținute din struguri și incluse în subcapitolul 2207.10.00 din Tariful vamal de import al României

c) diverse tipuri de cidru, cidru din pere, vinuri din fructe și alte sortimente de vinuri obținute din fructe, altele decât struguri, fie că sunt spumoase sau spumante 1% vol.

d) băuturi pe bază de miere fermentată

3. băuturi ce conțin fructe macerate sau părți de plante 1,5% vol.

4. alte băuturi 0,3% vol.

Toleranțele stabilite la alin. 1 pct. 1—4 nu exclud aplicarea toleranțelor ce derivă din metoda de analiză utilizată la determinarea concentrației alcoolice.“

28. **Articolul 30 se abrogă.**

29. **Articolul 31 va avea următorul cuprins:**

„Art. 31. — Orice aliment nepreambalat, prezentat spre comercializare consumatorilor ori unităților de alimentație colectivă, trebuie să aibă înscrisă denumirea conform prevederilor art. 8 și data durabilității minime/termenul de valabilitate. Înscrierea se face pe produs pe un afiș, anunț sau în orice altă formă fără risc de confuzie.

Se exceptează de la indicarea durabilității minime produsele alimentare cuprinse în anexa nr. 1b) la prezentele norme metodologice.“

30. **Articolul 32 se abrogă.**

Art. III. — Anexele nr. 1a)—1e) la normele metodologice se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Partea introductivă a anexei nr. 1a) va avea următorul cuprins:**

„Prevederile art. 6 pct. 1—10 (etichetarea alimentelor preambalate) vor fi completate cu mențiunile specifice fiecărei grupe de produse, după cum urmează:“

2. **Litera c) a punctului 1 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:**

„c) pentru laptele pasteurizat se va menționa «A se păstra la temperatura de 2—4°C»“

3. **Punctul 2 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:**

„2. **Sortimente de lapte concentrat sau praf:**

a) în cazul produselor: lapte concentrat neîndulcit, lapte concentrat îndulcit, lapte normalizat concentrat neîndulcit, lapte normalizat concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat neîndulcit:

— mențiunea «încălzit la temperatură ultraînaltă (UHT)» sau «tratată la temperatură ultraînaltă» — dacă acestea au fost supuse la un astfel de tratament și ambalate aseptice;

— conținutul de grăsime, exprimat în procente;

— conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;

— recomandări privind modul de utilizare și condițiile de diluție;

b) în cazul sortimentelor de lapte praf:

— mențiunea «produs instant» — pentru produsele cu solubilitate instantanee;

— conținutul de grăsime, exprimat în procente;
 — conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;
 — recomandări privind metoda de reconstituire și diluare, precum și conținutul în grăsime al produsului astfel reconstituit.“

4. Punctul 3 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„3. *laurt, smântână*

Conținutul de grăsime, exprimat în procente pentru fiecare tip de produs.“

5. Litera b) a punctului 4 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„b) procedeul de tratament termic la care au fost supuse materiile prime sau produsele finite (pasteurizare, topire, afumare);“

6. Ultima liniuță a literei c) a punctului 7 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„— produs pe bază de pește..., cu specificarea speciei și a tratamentului termic la care a fost supus (pasteurizare, sterilizare, prăjire, afumare).“

7. Litera c) a punctului 7 din anexa nr. 1a) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:

„— produs sterilizat.“

8. Punctul 7 din anexa nr. 1a) se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

„k) carnea și organele, provenite din producția internă prin tăierea în abator a animalelor, a păsărilor sau a altor specii de animale, poartă marca de sănătate.“

9. Litera d) a punctului 9 din anexa nr. 1a) se abrogă.

10. Punctul 10 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„10. *Sucuri de fructe, nectar de fructe, sirop de fructe:*

a) în cazul produselor conținând mai mult de 2 g dioxid de carbon/l: o mențiune precum «conține gaz carbonic»;

b) menționarea fructelor în ordinea descrescătoare a proporției acestora în produs;

c) în cazul sucurilor și nectarurilor obținute din concentrate se menționează «obținut din concentrat de x», în care x reprezintă numele fructului; această mențiune va figura în imediata apropiere a denumirii produsului;

d) în cazul sucurilor și nectarurilor cu pulpă în conținut, se menționează «cu pulpă»;

e) în cazul nectarurilor se menționează conținutul minim de fructe x% în imediata apropiere a denumirii produsului, în care x reprezintă procentul minim de fruct din produsul finit;

f) în cazul în care nectarul de fructe conține miere, mențiunea «conține miere» trebuie să figureze în imediata apropiere a denumirii produsului;

g) în cazul sucurilor și nectarurilor la care s-a adăugat zahăr ca îndulcitor, denumirea produsului se completează

cu o mențiune precum «îndulcit» sau «cu adaos de zahăr», urmată de indicarea cantității maxime de zahăr adăugate;

h) în cazul sucurilor de fructe diluate se menționează, în imediata apropiere a denumirii produsului, conținutul minim de suc de fructe, pireu de fructe sau amestec din aceste componente.“

11. Punctul 11 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„11. *Băuturi răcoritoare:*

a) dacă se utilizează mai multe sucuri de fructe sau arome, acestea vor fi menționate în ordinea descrescătoare a concentrațiilor lor;

b) dacă proporția sucului de fructe este egală sau mai mare de 4%, se menționează denumirea fructului («... suc de lămâie», «... suc de portocale»), iar dacă proporția din suc de fructe este mai mică de 4%, se menționează «... cu aromă de...»;

c) în cazul produselor cu conținut mai mare de 30 mg cafeină/l, o mențiune precum: «conține cafeină»; în cazul băuturilor ce conțin de regulă cafeină și concentrația este mai mică de 1 mg/l se indică «fără cafeină»;

d) în cazul băuturilor conținând mai mult de 2 g dioxid de carbon/l, o mențiune precum «conține gaz carbonic»;

e) menționarea originii apei minerale atunci când aceasta este folosită la prepararea produselor.“

12. Litera a) a punctului 12 din anexa nr. 1a) se abrogă.

13. Litera a) a punctului 13 din anexa nr. 1a) se abrogă.

14. După litera c) a punctului 13 din anexa nr. 1a) se introduc literele c)¹ și c)², cu următorul cuprins:

„c)¹ mențiunea «fruct utilizat: ... g pentru 100 g, produs finit»;

c)² mențiunea «zahăr total: ... g pentru 100 g», cifra indicată reprezentând valoarea refractometrică a produsului finit, determinată la 20°C, admițându-se o toleranță de ±3%.“

15. Punctul 14 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„14. *Ciocolată și produse din ciocolată:*

a) se menționează în mod obligatoriu conținutul de cacao substanță uscată, exprimat în procente, astfel: «cacao... % minim»;

b) în cazul ciocolatei umplute se menționează produsul de umplutură;

c) se exceptează de la indicarea conținutului net produsele din ciocolată preambalate, cu o greutate mai mică de 50 g; această excepție nu se aplică produselor cu o greutate netă mai mică de 50 g fiecare, atunci când sunt prezentate într-un ambalaj conținând două sau mai multe astfel de produse, dacă conținutul net total, inclusiv ambalajul, este egal sau mai mare de 50 g; în cazul produselor

din ciocolată turnate și goale în interior, această indicație poate fi înlocuită cu conținutul net minim;

d) o mențiune privind adaosul de cafea sau de băuturi spirtoase, atunci când acesta depășește 1% din masa produsului.“

16. Litera b) a punctului 15 din anexa nr. 1a) se abrogă.

17. Litera c) a punctului 15 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„c) în cazul în care conținutul de cafeină este sub 0,1% raportat la substanța uscată, se înscrie mențiunea «cafea decafeinizată».“

18. Punctul 18 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„18. *Vin și produse pe bază de vin*

Etichetarea vinurilor și produselor pe bază de vin se face în conformitate cu prevederile Legii viei și vinului nr. 67/1997.“

19. Litera a) a punctului 19 din anexa nr. 1a) se abrogă.

20. Punctul 20 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„20. *Oțet de fermentație:*

a) conținutul în acid, exprimat în grame acid acetic la litrul de produs, minim;

b) înscrierea pe etichetă a denumirii «oțet» sau «esență de oțet» pentru produsele obținute din alte materii prime decât acidul acetic de fermentație este interzisă.“

21. Punctul 21 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„21. *Ape îmbuteliate, altele decât apa minerală și apa de izvor:*

a) se inscripționează cu denumirea «apă gazoasă» sau «apă carbogazoasă» apa potabilă la care s-a adăugat dioxid de carbon alimentar;

b) se inscripționează cu denumirea «apă mineralizată artificial» apa potabilă la care s-au adăugat săruri minerale. Acestea se înscriu în lista cuprinzând ingredientele în ordinea descrescătoare a importanței lor cantitative în momentul introducerii în fabricație.

În cazul în care produsul conține dioxid de carbon alimentar mențiunea «conține gaz carbonic» se înscrie în imediata apropiere a denumirii acestuia.

Cele trei cuvinte «apă mineralizată artificial» se înscriu, unele lângă altele, cu caractere de aceeași mărime și cu aceeași culoare.

În cazurile menționate la lit. a) și b) eticheta nu va conține referiri, semne sau figuri care să creeze confuzii de orice fel cu apa minerală naturală, să inducă în eroare consumatorul asupra localizării geografice a apei, să îi atribue apei efecte sau recomandări terapeutice ori să facă precizări asupra compoziției chimice a acesteia.“

22. Punctul 22 din anexa nr. 1a) va avea următorul cuprins:

„22. *Informațiile pe care alimentele preambalate trebuie să le conțină pe ambalaj se completează, după caz, cu:*

a) în cazul alimentelor congelate se menționează «produs congelat» și «A nu se recongela după decongelare»;

b) în cazul alimentelor ce conțin unul sau mai mulți îndulcitori, se menționează «cu îndulcitor(i)»; această mențiune însoțește denumirea produsului;

c) în cazul folosirii ca îndulcitor a aspartamului se menționează «conține fenilalanină»; în cazul folosirii atât a zahărului (zaharuri), cât și a unuia sau mai multor îndulcitori se menționează «cu zahăr [zaharuri și îndulcitor(i)]», care însoțește denumirea produsului;

d) o mențiune cu rol de avertizare, precum: «Poate avea efect laxativ în caz de consum excesiv» pentru alimentele ce conțin mai mult de 10% polioli sau «Nu se recomandă persoanelor diabetice»;

e) menționarea recomandării Institutului de Nutriție și Boli Metabolice privind segmentul de consumatori cărui i se adresează, cu indicarea efectelor secundare ce pot apărea în cazul consumului exagerat al produselor realizate cu îndulcitori;

f) o mențiune specială referitoare la alimentele pentru sugari și copii de vârstă mică (între 1 și 3 ani).

Mențiunile prevăzute la lit. b) și c) nu se supun prevederilor primei și celei de-a doua liniuțe ale art. 23¹ din normele metodologice.“

23. Titlul anexei nr. 1b) va avea următorul cuprins:

„*Lista cuprinzând produsele alimentare scutite de indicarea datei durabilității minimale* “

24. Punctele 2 și 9 din anexa nr. 1b) vor avea următorul cuprins:

„2. Băuturile conținând 10% sau mai mult în volume alcool“

„9. Porții individuale de înghețată nepreambalată.“

25. După punctul 9 din anexa nr. 1b) se introduc punctele 10 și 11, cu următorul cuprins:

„10. Vinuri, vinuri spumoase, vinuri spumante, vinuri lico-roase, vinuri aromatizate și produse similare obținute din fructe, altele decât struguri

11. Băuturi nealcoolice, sucuri de fructe, nectaruri din fructe și băuturi alcoolice în recipiente mai mari de 5 l, destinate consumului colectiv“

26. Punctele 4 și 5 din anexa nr. 1c) vor avea următorul cuprins:

„4. Brânza, untul, laptele și smântâna fermentată, în măsura în care nu au suferit decât adăugări de produse lactate, enzime și culturi de microorganisme necesare fabricării sau de sare în cazul brânzeturilor, altele decât cea proaspătă sau topită.“

5. Produsul constituit dintr-un singur ingredient, atunci când:

- denumirea acestuia este identică cu cea a ingredientului; sau
- denumirea permite identificarea clară a naturii ingredientului.“

27. **Punctul 6 din anexa nr. 1c) se abrogă.**

28. **Titlul anexei nr. 1d) va avea următorul cuprins:**

„Lista cuprinzând ingredientele care trebuie să fie înscrise cu denumirea categoriei lor, urmată de numele specific sau de codul numeric CE“

29. **Punctele 7, 14, 16, 18 și 20 din anexa nr. 1d) vor avea următorul cuprins:**

- „7. Amidon modificat*)“
- „14. Emulsificator“
- „16. Gaz de expandare“
- „18. Săruri de topire**)“
- „20. Potențiator de aromă“

*) Indicarea numelui specific sau a codului numeric nu e obligatorie.
**) Se indică numai în cazul brânzeturilor topite și al produselor pe bază de brânză topită.“

30. **După punctul 20 din anexa nr. 1d) se introduc punctele 21 și 22 cu următorul cuprins:**

- „21. Agent de întărire
- 22. Agent de încărcare.“

31. **Titlul anexei nr. 1e) va avea următorul cuprins:**

„Lista cuprinzând categoriile de ingrediente pentru care numele specific poate fi înlocuit cu denumirea categoriei“

32. **În anexa nr. 1e) cuvintele *denumire simplificată* se înlocuiesc cu cuvântul *denumire*.**

33. **Primele două poziții din anexa nr. 1e) vor avea următorul cuprins:**

„Uleiuri rafinate,
alte decât uleiul
de măsline

«Ulei» urmat de:

- mențiunea «vegetal» sau «animal», după caz; sau
- indicarea originii sale specifice vegetale sau animale;
- mențiunea «hidrogenat» trebuie să însoțească indicarea unui ulei hidrogenat

Grăsimi rafinate

«Grăsimi» urmat de:

- mențiunea «vegetale» sau «animale», după caz; sau
- indicarea originii sale specifice vegetale sau animale;
- mențiunea «hidrogenat» trebuie să însoțească indicarea unei grăsimi hidrogenate.“

34. **Ultimele două poziții din anexa nr. 1e) vor avea următorul cuprins:**

„Dextroză anhidră sau monohidrată   «dextroză»
Unt de cacao rafinat sau presat   «unt de cacao»“

35. **Anexa nr. 1e) se completează cu o poziție cu următorul cuprins:**

„Pesmet de orice origine   «pesmet»“

Art. IV. — În termen de 360 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Ministerul Sănătății va elabora actul normativ prevăzut la art. 6¹ alin. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 784/1996.

Art. V. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la 180 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. VI. — Hotărârea Guvernului nr. 784/1996, cu modificările ulterioare și cu cele aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:

Oficiul pentru Protecția Consumatorilor

Eliade Mihăilescu,

director general

p. Ministrul agriculturii și alimentației,

Ștefan Pete,

secretar de stat

Ministrul sănătății,

Hajdú Gábor

p. Ministrul industriei și comerțului,

Nicolae Stăiculescu,

secretar de stat

ACTE ALE FONDULUI ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ

FONDUL ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ

HOTĂRÂRE

În temeiul art. 4 alin. (1) și (2) și al art. 12 lit. c) din Legea nr. 129/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Român de Dezvoltare Socială,
 în condițiile art. 13 alin. (1)–(3) din aceeași lege,
 în baza Decretului nr. 294/1998 și a Hotărârii Guvernului nr. 554/1998,

Consiliul director al Fondului Român de Dezvoltare Socială h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — Se aprobă Acordul de grant, care reprezintă convenția încheiată între Fond și reprezentanții de drept ai beneficiarilor, în temeiul căreia Fondul transmite beneficiarilor sau, după caz, organizațiilor intermediare, cu titlu gratuit, sume de bani, denumite *granturi*, în scopul exclusiv al executării proiectelor aprobate.

Acordul de grant formează obiectul anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 129/1998, documentul prevăzut la art. 1 va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului director al Fondului Român de Dezvoltare Socială,
Radu Dop

București, 13 iulie 1999.
 Nr. 1.1/X.

ANEXĂ**ACORD DE GRANT**

Nr. .... din .....

Între:

Fondul Român de Dezvoltare Socială, denumit în continuare *Fond*, cu sediul în București, bd Regina Elisabeta nr. 3, et. 3, sectorul 3, având contul nr. ...., deschis la Banca ....., reprezentat, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 129/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Român de Dezvoltare Socială, prin domnul/doamna director executiv .....,

și

Grupul din comunitatea rurală săracă^{*)}, denumit în continuare *primitor*, cu sediul în ....., având calitatea de persoană juridică, dobândită, potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 129/1998, prin actul eliberat de Primăria ....., având contul pentru grant nr. ...., deschis la Banca ....., reprezentat prin comitetul de conducere a proiectului, desemnat conform procurii speciale din data de ....., anexată la prezentul Acord de grant, și având următoarea componență:

..... — președinte
 ..... — secretar
 ..... — trezorer

sau

.....¹⁾, denumit în continuare *primitor*, cu sediul în ....., str. .... nr. ...., județul/sectorul ....., având contul pentru grant nr. ...., deschis la Banca ....., în calitate de organizație intermediară, stabilită în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 129/1998, reprezentat prin ....., având calitatea de .....

*) Se completează în cazul proiectelor de mică infrastructură rurală și al proiectelor generatoare de venit. În cazul proiectelor generatoare de venit primitorul poate fi Grupul din comunitatea rurală săracă sau Grupul productiv provenit din comunitatea rurală săracă, după caz.

¹⁾ Se completează în cazul proiectelor de servicii sociale comunitare.

1. Obiectul Acordului de grant

1.1. Fondul acordă primitorului, în termenii și în condițiile prezentului Acord de grant, cu titlu gratuit, contravaloarea în lei a echivalentului sumei de ..... dolari S.U.A., care urmează să fie utilizată exclusiv în vederea realizării proiectului*) „.....”, aprobat prin Hotărârea Consiliului director al Fondului nr. .... din data de ....., proiect care constituie anexa nr. 1 la prezentul Acord de grant.

1.2. Suma de bani acordată cu titlu gratuit în scopul și în condițiile prevăzute la pct. 1.1 este denumită în continuare *grant*.

1.3. Primitorul se angajează că va contribui:

- a) în bani;
- b) în natură;
- c) în bani și în natură

cu suma de ..... lei, reprezentând .....% din valoarea grantului, după cum se precizează în anexa nr. 1.

1.4. În cazul în care contribuția va fi în bani, aceasta trebuie să fie depusă înainte semnării prezentului Acord de grant, în contul curent distinct nr. ...., deschis de primitor pentru acest proiect la .....

1.5. Bugetul total al proiectului este prezentat în anexa nr. 2.

1.6. Fondul va elibera primitorului sumele grantului în lei, la cursul de schimb leu/dolar S.U.A. de la data efectuării licitației valutare de către Fond, la banca acestuia.

1.7. Eliberarea sumelor grantului către primitor se va face în ..... tranșe, pe baza formularelor standard de solicitare de plată, completate de primitor. Prima tranșă este considerată avans.

1.8. Nivelul avansului, precum și al celorlalte tranșe este stabilit după cum urmează:

- tranșa I (avans) .....
- tranșa a II-a .....
- tranșa a III-a .....
- tranșa a IV-a .....

1.9. Eliberarea tranșelor se face numai în funcție de executarea și de încheierea unor lucrări sau a unor activități cuprinse în proiect, precum și pe baza raportului de evaluare întocmit de supervizorii Fondului în urma verificărilor la fața locului.

1.10. La solicitarea următoarei tranșe primitorul trebuie să prezinte supervizorilor Fondului documentele adecvate, justificând utilizarea a cel puțin 75% din tranșa anterioară. Restul de 25% se justifică cu ocazia formulării solicitării pentru următoarea tranșă.

1.11. Justificarea utilizării ultimei tranșe se va efectua pe baza raportului final al supervizorilor.

1.12. Eventualele sume rămase în contul deschis pentru grant după finalizarea proiectului vor fi returnate Fondului în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la închiderea proiectului, în contul și la banca indicate de acesta.

2. Drepturile și obligațiile părților

2.1. Fondul are dreptul de a verifica datele și documentele necesare în vederea justificării plăților făcute de primitor.

2.2. Fondul poate, în orice moment, prin notificare către primitor, să suspende eliberările ulterioare pentru finanțarea proiectului, dacă unul dintre următoarele evenimente a avut loc:

a) activitățile nu au fost realizate în conformitate cu procedurile stabilite în Manualul de operare al Fondului; b) s-a produs o întrerupere a fluxului de fonduri către Fond din sursele sale, inclusiv o suspendare a dreptului Fondului de a efectua trageri din împrumutul de la B.I.R.D.; c) primitorul nu și-a îndeplinit obligațiile la care s-a angajat prin proiect.

*) Denumit *subproiect* în Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 20 ianuarie 1999, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 29/1999, aprobată prin Legea nr. 70/1999.

2.3. Primitorul se obligă să cunoască și să respecte prevederile legislației care reglementează funcționarea Fondului și să îndeplinească obiectivele proiectului, astfel cum sunt ele descrise în anexa nr. 1 la prezentul Acord de grant și conform graficului stabilit.

2.4. Primitorul se obligă să utilizeze sumele grantului, precum și sumele reprezentând contribuția sa la proiect, menționată la pct. 1.3, numai pentru realizarea obiectivelor proiectului. În caz contrar, sumele grantului vor fi recuperate de către Fond de la persoanele fizice responsabile, iar finanțarea proiectului va fi oprită până la recuperarea sumelor.

2.5. Primitorul se obligă să execute toate activitățile proiectului (inclusiv lucrările fizice) în condițiile prevăzute în proiect și în conformitate cu prezentul Acord de grant, cu Manualul de operare al Fondului și cu alte prevederi legale în vigoare.

2.6. Comitetul de conducere a proiectului, în calitate de unitate de gestiune și conducere a proiectului, organizează și conduce contabilitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale în partidă simplă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

2.7. Primitorul se obligă să permită necondiționat reprezentanților Fondului evaluarea realizării proiectului și să pună la dispoziție acestuia toate datele și documentele solicitate, inclusiv asigurarea accesului pentru vizitarea la fața locului a proiectului finanțat din grant.

2.8. Primitorul se obligă să utilizeze și să respecte procedurile Fondului privind achiziția bunurilor și serviciilor în conformitate cu procedurile la care se face referire în Acordul de împrumut încheiat cu Banca Mondială pentru Proiectul „Fondul Român de Dezvoltare Socială” și cu procedurile specificate în Manualul de operare al Fondului.

2.9. Primitorul are obligația să prevadă în contractele încheiate cu terți furnizori și prestatori de servicii menționi referitoare la Acordul de grant, la grant și la implicarea Fondului.

Aceste contracte se încheie în formă scrisă și constituie titluri executorii, conform art. 28 alin. (1) din Legea nr. 129/1998.

2.10. Primitorul se obligă să afișeze la loc vizibil emblema Fondului, pe tot parcursul executării și după finalizare, pe obiectivele rezultate din realizarea proiectului.

3. Forța majoră

3.1. Dacă o situație de forță majoră împiedică sau întârzie, total sau parțial, executarea Acordului de grant, partea afectată de cazul de forță majoră va fi exonerată de răspundere privind îndeplinirea obligațiilor sale pentru perioada în care această îndeplinire este împiedicată sau întârziată de cazul de forță majoră.

3.2. Fondul nu răspunde pentru prejudiciul cauzat primitorului în situația în care Fondului i se sistează finanțarea.

3.3. Partea care invocă forța majoră este obligată să comunice celeilalte părți, în termen de 30 de zile de la apariția cazului de forță majoră, existența acestuia, prin notificare scrisă însoțită de acte doveditoare.

4. Valabilitatea și modificarea Acordului de grant

4.1. Prezentul Acord de grant intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți și este valabil până la închiderea proiectului sau până la terminarea Acordului de grant în conformitate cu prevederile acestuia.

4.2. Utilizarea grantului în alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul Acord de grant este interzisă și atrage desființarea Acordului de grant, fără intervenția instanței judecătorești sau a celei de arbitraj, după caz.

În cazul în care primitorului i-a fost notificată desființarea prezentului Acord de grant din vina sa, acesta este obligat ca în termen de 30 de zile de la data primirii notificării să restituie Fondului toate sumele primite.

În ceea ce privește restituirea sumelor primite, primitorul datorează penalități calculate la nivelul și potrivit prevederilor legale referitoare la penalitățile datorate pentru neplata la termen a creanțelor bugetare.

4.3. Dacă în cursul executării Acordului de grant se constată încălcări ale obligațiilor acestuia sau nesocotiri ale dispozițiilor Legii nr. 129/1998 și ale prevederilor reglementărilor Fondului, acesta poate proceda la rezilierea Acordului de grant, fără intervenția instanței judecătorești sau a instanței de arbitraj.

Prejudiciile cauzate vor fi recuperate de către Fond de la persoanele fizice responsabile. În ceea ce privește restituirea sumei reprezentând prejudiciile cauzate Fondului, primitorul datorează penalități calculate la nivelul și potrivit prevederilor legale referitoare la penalitățile datorate pentru neplata la termen a creanțelor bugetare.

4.4. Modificarea prezentului Acord de grant se poate face numai prin acordul părților.

4.5. Partea care are inițiativa modificării va notifica, în scris, celeilalte părți propria propunere. Partea care primește notificarea respectivă se obligă să răspundă în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acesteia.

4.6. În cazul în care părțile convin modificarea prezentului Acord de grant, aceasta se va realiza prin încheierea unui act adițional.

5. Închiderea proiectului

5.1. Înainte de eliberarea ultimei tranșe primitorul va prezenta planul definitiv, acceptat de Fond, conținând detaliile privind realizarea activității de întreținere, prin contribuția Comunității, pentru obiectivul realizat în cadrul proiectului.

5.2. Proiectul se consideră închis după aprobarea de către Fond a raportului final al supervisorului, în care se va consemna dacă obiectivele proiectului au fost îndeplinite și dacă au fost justificate toate sumele acordate prin prezentul Acord de grant, și după anunțarea închiderii proiectului în cel puțin 3 locuri publice.

5.3. Situația juridică a obiectivelor rezultate prin realizarea proiectului se stabilește la data închiderii proiectului, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare la acea dată.

6. Soluționarea neînțelegerilor

6.1. Orice neînțelegere care decurge din interpretarea și aplicarea prezentului Acord de grant va fi soluționată de părți, pe cale amiabilă, în termen de 30 de zile calendaristice.

6.2. În cazul în care părțile nu ajung la un consens pe cale amiabilă, neînțelegerile vor fi soluționate potrivit prevederilor legale în vigoare.

7. Dispoziții finale

7.1. În măsura în care nu vin în contradicție cu prevederile acestui Acord de grant, la executarea și interpretarea lui se vor aplica prevederile Codului civil român și alte reglementări în materie.

7.2. Prezentul Acord de grant, inclusiv anexele nr. 1—3, a fost încheiat în două exemplare, ambele având valoare de original și constituind împreună un singur act juridic.

FONDUL ROMÂN DE
DEZVOLTARE SOCIALĂ

Director executiv,
.....

PRIMITOR²⁾,

Comitetul de conducere a proiectului

Președinte,
.....

Secretar,
.....

Trezorier,
.....

²⁾ Pentru organizațiile neguvernamentale se vor menționa funcția și numele reprezentantului organizației respective.

*ANEXA Nr. 2
la Acordul de grant*

BUGETUL PROIECTULUI
(dolari S.U.A.)

1. Contribuția locală (echivalentul în dolari S.U.A.) .....
constând în: .....
.....

2. Grantul .....
.....

TOTAL BUGET: .....
.....

*ANEXA Nr. 3
la Acordul de grant*

SURSELE
de finanțare a Acordului de grant (dolari S.U.A.)

1. Contribuția locală (echivalentul în dolari S.U.A.) .....,

din care:

- surse proprii.....;
- donații (dacă este cazul).....

2. Grantul .....
.....

din care:

- împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție
și Dezvoltare (82%) .....
- contribuția Guvernului României (18%) .....

TOTAL BUGET: .....
.....

FONDUL ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ

HOTĂRÂRE

În temeiul art. 4 alin. (1) și (2), al art. 12 lit. a), c) și d) și al art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 129/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Român de Dezvoltare Socială,
în condițiile art. 13 alin. (1)–(3) din aceeași lege,
în baza Decretului nr. 294/1998 și a Hotărârii Guvernului nr. 554/1998,

Consiliul director al Fondului Român de Dezvoltare Socială h o t ă r ă ș t e :

Art. 1. — Termenii *Acord de grant* și *contract de grant*, utilizați în Acordul de împrumut dintre Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.) și România, respectiv în Legea nr. 129/1998, precum și în reglementările Fondului Român de Dezvoltare Socială, emise în aplicarea acestor acte normative, sunt echivalenți.

Art. 2. — Convenția încheiată între Fond și reprezentanții de drept ai beneficiarilor, în temeiul căreia Fondul transmite beneficiarilor sau, după caz, organizațiilor intermediare, cu titlu gratuit, sume de bani, denumite *granturi*, în scopul exclusiv al executării proiectelor aprobate, se va numi *Acord de grant*.

Art. 3. — Prezenta hotărâre va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului director al Fondului Român de Dezvoltare Socială,

Radu Dop

București, 13 iulie 1999.

Nr. 1.2/X.

NOUTATE

Un nou mod de a te informa - prompt, comod, modern - prin **procurarea electronică** a Monitorului Oficial al României atât în sistem abonament, cât și selectiv, anumite numere ale Monitorului Oficial al României sau acte normative.

OPERATIVITATE

Transmiterea Monitorului Oficial al României se face prin **e-mail, zilnic**, pe măsura apariției acestuia, intrând în posesia lui în ziua tipării.

Fiecare Monitor Oficial este cuprins într-un fișier de tip PDF și se citește cu Acrobat Reader, ceea ce înseamnă că pentru a recepționa și a utiliza informația legislativă vă este suficient contul de e-mail și Acrobat Reader, aplicație ce se distribuie **gratuit** pe Internet la adresa www.adobe.com.

ACCESIBILITATE

Prețul unui abonament **anual** la Monitorul Oficial al României, **Partea I și Partea I numere bis** este de **180 USD** pentru un echipament de tip server sau monopost.

Prețul unui abonament **anual** la Monitorul Oficial al României, **Partea a II-a**, care cuprinde stenogramele ședințelor parlamentare, este de **145 USD**.

În condițiile în care dispuneți de **rețea**, pentru fiecare utilizator final contravaloarea prestației este de **6 USD/lună**, acordându-se o **reducere de 20%** pentru o rețea cu mai mult de cinci stații de lucru.

Un abonament se poate încheia pe orice perioadă de timp din cadrul anului calendaristic, prețul reducându-se proporțional.

DIVERSITATE

Prin aceleași mijloace multimedia R.A.M.O. oferă:

- **colecțiile de legi din anii 1990 și 1991 revizuite și adăugite, 1993 vol.2 și vol.4, 1994 vol.2, vol.3 și colecțiile de hotărâri din anul 1994 vol.1, vol.2A-2B, vol.3A-3B (270USD)**
- **monitoarele oficiale aferente oricărui an din perioada 1995 - 1999 (62 USD)**
- **selecții de monitoare oficiale, Partea I sau Partea a II-a (0,02 USD/pag.)**
- **selecții din monitoarele oficiale, Partea I, a diferitelor acte normative (0,04 USD/pag.)**
- **lucrarea editată de R.A.M.O. "Actele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I - 22 decembrie 1989 - 31 ianuarie 1999" (43 USD)**

COLECȚII TEMATICE pe suport electronic

Legislație privind jocurile de noroc.....	2,3 USD
Legislație în domeniul asistenței medicale.....	7,8 USD
Legislație privind normele de medicina muncii.....	3,5 USD
Legislație privind dezvoltarea regională a României și regimul zonelor defavorizate.....	3,7 USD
Legislația viei și vinului.....	4,3 USD
Reglementări privind circulația pe drumurile publice.....	2,3 USD
Legislație în domeniul silviculturii și protecției vânatului.....	9,1 USD
Legislație privind investițiile directe și dezvoltarea activității economice.....	0,7 USD
Reglementări privind concesionările în domeniul sanitar-veterinar.....	1,4 USD

COLECȚII TRILINGVE pe suport electronic

	Preț în USD/versiune		
	română	franceză	engleză germană rusă
Lege privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și a Societății Române de Televiziune*.....	1,2	2,5	2,6
Ordinea publică, apărarea și siguranța națională.....	2	4,4	4,3
Consiliul Legislativ. Curtea Supremă de Justiție.....	1,8	4	4,1
Contractul de management. Selecționarea și numirea managerilor*.....	1,6	3,6	3,6
Reglementări privind regimul investițiilor străine*.....	2,4	5,3	5,2
Legea învățământului*.....	2,4	5,4	4,6 5,4
Lege privind valorile mobiliare și bursele de valori*.....	2,1	4,6	4,5
Legea protecției mediului.....	1,7	3,8	3,6
Reglementări privind locuințele trecute în proprietatea statului.....	3,1	6,4	6,6
Reglementări privind administrația publică locală și alegerile locale.....	3,2	7,5	7,4
Organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ.....	1,8	3,8	3,8
Legea fondului funciar. Legea cadastrului și a publicității imobiliare*.....	2,4	5,2	5
Alegeri parlamentare și prezidențiale. Partide politice.....	3	6,7	6,6
Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe.....	2,1	4,4	4,2
Lege privind procedura reorganizării și lichidării judiciare*.....	1,4	3	3
Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare.....	1,1	2,5	2,4
Legea apelor.....	2,4	5,4	5,1
Lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social.....	0,3		0,6
Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare.....	1,1		2,5 2,5
Amenajarea teritoriului național.....	0,5	1	1
Societăți comerciale. Registrul comerțului.....	3,6	7,8	7,7
Legislație bancară.....	2,9	6,2	6,2
Avocatul Poporului.....	1,4	2,8	2,9
Dezvoltarea regională în România.....	0,3	0,8	0,7
Proprietatea publică și concesionile.....	1	2,1	2,1
Prevenirea și sancționarea spălării banilor.....	0,4	0,8	0,8
Dezvoltarea regională în România și regimul zonelor defavorizate.....	4	8,4	8,3
Investiții directe și dezvoltarea activității economice.....	0,8	1,6	1,5

* Întrucât modificările intervenite în cuprinsul actelor normative au avut loc după data tipării lucrării, actualizarea acestora se va face într-o ediție viitoare.

Prețurile includ T.V.A. Plata se face în lei, la cursul de schimb din ziua efectuării plății.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 64690427282 Banca Comercială Română — S.A., sectorul 5.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.loginet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro